

CONTROLEORGaan OP DE POLITIELE INFORMATIE

Uw referentie	Onze referentie	Bijlage(n)	Datum
	DA200009		22/09/2020

Betreft: Advies betreffende een Gemeenschappelijke richtlijn van de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken aangaande de nadere regels betreffende de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met een andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden (Richtlijn koppeling).

Het Controleorgaan op de politie informatie (hierna afgekort 'COC' of 'Controleorgaan');

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (BS, 5 september 2018, hierna afgekort als 'WGB'), artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort "WOG").

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna 'WPA').

Gelet op de 'Law Enforcement Directive' 2016/680 van 27 april 2016 (hierna *LED*).

Gelet op de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

Gelet op het verzoek van adviseur S. Godin (Technisch en Administratief Secretariaat Geïntegreerde Politie bij het kabinet Justitie) namens de Minister van Justitie en de Minister van Veiligheid en Binnenlandse zaken van 17 september 2020 ontvangen per elektronische bericht door het Controleorgaan, op grond van voormelde WGB om een advies uit te brengen.

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans, lid-raadsheer in het Controleorgaan.

Brengt op 22 september 2020 het volgend advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680² heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid van de WOG bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit voorzien door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan.

2. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59 §1, 2^e lid en 236 §2 WGB, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie of *LED*). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet-operationele verwerkingen)³ en Titel 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WGB⁴. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in het kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BEL-PIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die haar krachtens of door andere wetten wordt verleend.⁶

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming of 'AVG').

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (hierna 'Richtlijn politie-justitie' of *LED*).

³ Artikel 4 §2, vierde lid WOG.

⁴ Artikel 71 §1, derde lid WGB.

⁵ Artikelen 59 §1, 2^e lid en 236 § 2 WGB.

⁶ Artikel 71 §1, derde lid juncto 236 § 3, WGB.

4. Het Controleorgaan is tot slot ingevolge artikel 281, § 4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "inzake douane en accijnzen", zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 "tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van passagiersgegevens" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

II. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

5. Het voorwerp van de aanvraag wordt door de aanvragers als volgt omschreven:

"Par le présent mail, les cabinets de l'Intérieur et de la Justice souhaitent vous soumettre pour avis 4 projets de directive commune des Ministres de la Justice et de l'Intérieur qui viennent compléter l'arsenal juridique en matière de gestion d'information policière opérationnelle. Ces directives trouvent leur fondement juridique dans les articles suivants de la loi sur la fonction de police :

- (i) L'article 44/4, §2 (*Directive sur les mesures nécessaires en vue d'assurer la gestion et les mesures de sécurité des données à caractère personnel et des informations traitées dans les banques de données visées à l'article 44/2*)
- (ii) L'article 44/4, §§ 3 et 5 (*Directive sur l'accès à la B.N.G., aux banques de données de base, aux banque de données particulières, et aux banques de données techniques par les membres du personnel des services de police*)
- (iii) L'article 44/4, §§ 4 et 5 (*Directive sur l'interconnexion des banques de données visées à l'article 44/2 entre elles ou avec d'autres banques de données auxquelles les services de police ont accès par ou en vertu de la loi ou de traités internationaux liant la Belgique*)
- (iv) L'article 44/4, § 6 de la LFP (*Directive sur l'interconnexion ou la corrélation des banques de données techniques*)

Nous vous envoyons également pour avis le projet de fiche CO2 de la MFO3 concernant les mesures à prendre vu le lien de cette fiche avec les interconnexions et corrélations opérées dans des banques de données techniques. Comme vous le savez, deux de ces directives devront être publiées au Moniteur belge, à savoir, (i) la directive sur à l'accès à la B.N.G., aux banques de données de base, aux banque de données particulières, et aux banques de données techniques par les membres du personnel et (ii) celle sur l'interconnexion des banques de données visées à l'article 44/2 entre elles ou avec d'autres banques de données auxquelles les services de police ont accès par ou en vertu de la loi ou de traités internationaux liant la Belgique⁷ ».

⁷ Vrije vertaling: "Met deze mail wensen de kabinetten Binnenlandse Zaken en Justitie u 4 ontwerpen van richtlijn, die het juridisch arsenaal met betrekking tot de politionele operationele informatiehuishouding vervolledigen, voor advies voor te leggen. Deze richtlijnen vinden hun rechtsgrondslag in de volgende artikelen van de wet op het politieambt:

- (i) Artikel 44/4 §2 (*Richtlijn met betrekking tot de maatregelen die nodig zijn om het beheer en de veiligheid van de persoonsgegevens en de informatie die worden verwerkt in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2*)
- (ii) Artikel 44/4 §§ 3 et 5 (*Richtlijn met betrekking tot de toegang tot de ANG, de basisgegevensbanken, de bijzondere gegevensbanken en de technische door de leden van de politiediensten*)
- (iii) Artikel 44/4 §§ 4 et 5 (*Richtlijn betreffende de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden*)

Voor de leesbaarheid zal het COC voor elk van de voormelde richtlijnen de volgende afkortingen gebruiken:

- (i) Artikel 44/4 §2 (Richtlijn met betrekking tot de maatregelen die nodig zijn om het beheer en de veiligheid van de persoonsgegevens en de informatie die worden verwerkt in de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2): "**Richtlijn informatieveiligheid**"
- (ii) Artikel 44/4 §§ 3 et 5 (Richtlijn met betrekking tot de toegang tot de ANG, de basisgegevensbanken, de bijzondere gegevensbanken en de technische door de leden van de politiediensten): "**Richtlijn toegangsregels**"
- (iii) Artikel 44/4 §§ 4 et 5 (Richtlijn betreffende de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden): "**Richtlijn koppeling**"
- (iv) Article 44/4, § 6 van de WPA (Richtlijn betreffende de koppeling of de correlatie van de technische gegevensbanken): "**Richtlijn koppeling/correlatie TGB**"

6. Het Controleorgaan zal per richtlijn en voor het ontwerp van fiche CO2 een apart advies uitbrengen. Uiteraard moeten deze adviezen samen gelezen worden voor een goed begrip van de hele thematiek.

7. Het voorwerp van het advies betreft een algemene en bindende gemeenschappelijk richtlijn – hierna aangeduid als 'de richtlijn koppeling' – waarin de aanvragers bij de toepassing van artikel 44/4 § 4 WPA in een richtlijn de nadere regels vastleggen met betrekking tot de koppeling van de Algemene Nationale Gegevensbank ('ANG'), de basisgegevensbanken, de bijzondere gegevensbanken en de technische gegevensbanken onderling of met andere (Belgische, Europese en internationale) gegevensbanken waartoe de geïntegreerde politie toegang heeft. Zoals artikel 44/4 § 4 WPA voorziet, dient de richtlijn in het Belgisch Staatsblad te worden gepubliceerd.

De koppeling van de gegevensbanken kan niet los worden gezien van de richtlijn met betrekking tot de toegangsregels tot dezelfde gegevensbanken⁸. Deze richtlijn toegangsregels maakt het voorwerp uit van een afzonderlijk advies (cf. Advies DA200008).

8. In de titel "*I. ALGEMEEN KADER*" wordt voor de opdracht tot het opstellen van de richtlijn verwezen naar de wet van 22 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen wat het politioneel informatiebeheer betreft*" (hierna 'Wet politioneel informatiebeheer 2019'). Deze opdracht werd evenwel al aan de

(iv) *Article 44/4, § 6 van de WPA (Richtlijn betreffende de koppeling of de correlatie van de technische gegevensbanken).*
Wij maken u tevens voor advies het ontwerp van fiche CO2 van de MFO3 betreffende de te nemen maatregelen over, gelet op het verband van deze fiche met de koppelingen en correlaties met de technische gegevensbanken. Zoals u weet dienen twee van deze richtlijnen gepubliceerd te worden in het Belgisch staatsblad, te weten (i) de Richtlijn met betrekking tot de toegang tot de ANG, de basisgegevensbanken, de bijzondere gegevensbanken en de technische door de leden van de politiediensten en (ii) deze met betrekking de koppeling van de gegevensbanken bedoeld in artikel 44/2 onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben door of krachtens de wet of internationale verdragen die België binden".

⁸ De richtlijn, p. 2.

politie-ministers opgelegd door de wet van 18 maart 2014⁹. Daarna werden de bepalingen met betrekking tot het informatiebeheer van de WPA gewijzigd en/of vervangen door de Wet politie-eel informatiebeheer 2019 teneinde de bepalingen met betrekking tot het informatiebeheer in overeenstemming te brengen met de *LED* en titel 2 WGB. De opdracht aan de politie-ministers om een richtlijn ter zake op te stellen, bleef grotendeels ongewijzigd, maar met de toevoeging dat het gaat om een “*algemene en bindende*” richtlijn, terwijl de voorwaarden “*de toereikende, ter zake dienende en niet overmatige*” werden geschrapt. Deze vereisten werden evenwel, terecht, opnieuw in de richtlijn koppeling hernomen¹⁰.

Het Controleorgaan heeft de verwerkingsverantwoordelijke Ministers meermaals opgeroepen om dringend werk te maken van de in artikel 44/4 §§ 2 tot en met 6 WPA bedoelde publieke richtlijnen. Immers, naast §4 zijn ook de §§ 2 tot en met 6 zeer relevant voor de koppeling en correlatie van de politie-ele gegevensbanken. Het uitblijven van de richtlijnen van de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie inzake de toegang, koppeling en de correlatie tussen de politie-ele gegevensbanken onderling en met andere gegevensbanken kon immers niet afdoende worden opgevangen door de regels vervat in de bestaande (Fiche CO2 van) MFO-3¹¹.

III. BESPREKING VAN DE AANVRAAG

A. Algemeen

9. De richtlijn moet de nadere regels bepalen voor de koppeling van de politie-ele gegevensbanken onderling of met andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben. Zo kan de ANG gekoppeld worden met de technische gegevensbanken, de basisgegevensbanken en de bijzondere gegevensbanken en/of met andere (niet-politie-ele) gegevensbanken wanneer de politie toegang heeft tot deze gegevensbanken. Daarnaast kan er ook een onderlinge koppeling gerealiseerd worden tussen de basisgegevensbanken, de technische gegevensbanken en zelfs van de bijzondere gegevensbanken.

10. Bij wijze van algemene opmerking stelt het COC vast dat de richtlijn op verschillende plaatsen de relevante wettelijke bepalingen van de WGB en WPA herneemt of parafraseert of algemene principes formuleert zonder deze (voldoende) concreet uit te werken naargelang de context en het niveau (federale politie dan wel lokale politie) van de uitvoering. Hoewel het COC begrijpt dat omwille van

⁹ Art. 10 van de Wet van 18 maart 2014 “*betreffende het politie-ele informatiebeheer en tot wijziging van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het Wetboek van strafvordering*”.

¹⁰ De richtlijn, p. 4.

¹¹ Gemeenschappelijke richtlijn MFO-3 van 14 juni 2002 van de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken *betreffende het informatiebeheer inzake gerechtelijke en bestuurlijke politie*. De richtlijnen in Fiche CO2 zijn omwille van operationele redenen niet gepubliceerd.

operationele en strategische redenen bepaalde aspecten in een interne (dus niet in het Staatsblad gepubliceerde) richtlijn voor de geïntegreerde politie worden uitgewerkt, moeten de voogdijministers de koppeling van de politionele gegevensbanken onderling en met de andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben, toch in voldoende mate uitwerken, wat verder gaat het éénvoudigweg herformuleren of parafraseren van bepalingen uit de WPA. Het is zeer de vraag of de richtlijn tegemoet komt aan de bedoeling van artikel 44/4 § 4 WPA op het vlak van transparantie om op die manier meer in lijn te zijn met de verdragsrechtelijke grondrechten en verplichtingen zoals opgenomen in artikel 8 EVRM en de artikelen 7 en 8 van het EU Handvest van de Grondrechten.

11. De steller van de richtlijn gaat er van uit dat het *“automatisch koppelen van gegevensbanken tot meer bescherming en veiligheid (leidt) dan telkens de verschillende gegevens individueel en handmatig te raadplegen”*¹². Het COC begrijpt deze visie in die zin dat het repetitief uitvoeren van manuele bewerkingen (invoeren, raadplegen, koppelen, verzenden, ...) met persoonsgegevens het risico op onjuistheden en onveiligheden als gevolg van veelvuldige toegangen groter maakt dan wanneer deze handelingen automatisch worden uitgevoerd. Hoewel het COC deze redenering kan begrijpen, is een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens ook niet zonder risico's en al zeker niet wanneer er, zoals in casu, kennelijk geen enkele beperking wordt gesteld op het koppelen van alle politionele gegevensbanken met elkaar: basisgegevensbanken onderling, basisgegevensbanken met bijzondere gegevensbanken en/of technische gegevensbanken, enz. ... Er is ook geen enkele beperking voorzien op het koppelen van gegevensbanken van niet gevalideerde informatie. Het is precies omwille van de toenemende automatisatie, en in dat verband de proliferatie van moderne technologieën en koppeling van systemen, dat het persoonsgegevensbeschermingsrecht in de Europese en nationale wetgeving specifieke aandacht heeft gekregen en heeft gezorgd voor de verankering van de bescherming van de persoonsgegevens als zelfstandig grondrecht van de Europese Unie. Vanuit dit perspectief sluit het COC zich aan bij de steller van de richtlijn waar wordt aangenomen dat het (daarom) *“niet uitgesloten (is) dat voor bepaalde koppelingen een gegevensbeschermingseffectbeoordeling wordt uitgevoerd”*. Het COC roept de steller van de richtlijn op de noodzaak van het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA¹³) daadwerkelijk te onderzoeken¹⁴. Voor de koppeling van gegevensbanken die hoofdzakelijk of in belangrijke mate bestaan uit niet gevalideerde gegevens is een DPIA voor het COC onontbeerlijk.

B. De koppeling van basisgegevensbanken

¹² De Richtlijn, p. 4.

¹³ *Data Protection Impact Assessment*.

¹⁴ Zie de artikelen 58 en 59 WGB.

12. De richtlijn beschouwt het 'koppelen' terecht als een 'verwerking van persoonsgegevens' en informatie, waaronder de 'correlatie' van de gegevens, en ruimer dan het 'raadplegen' van de gegevens van "*andere gegevensbanken waartoe de politie toegang heeft*"¹⁵.

13. Uit de richtlijn valt niet helder op te maken of het automatisch koppelen van de basisgegevensbanken in die zin moet begrepen worden dat alle basisgegevensbanken van de geïntegreerde politie principeel onderling worden gekoppeld, zonder dat de 'operationele verantwoordelijken' (de korpschefs voor de lokale politie en de commissaris-generaal, de directeurs-generaal en de directeurs voor de federale politie) daarover enige zeggenschap hebben. De richtlijn beperkt zich tot "*de aandacht te vestigen op (...) de koppeling van de gegevensbanken (...). Hierdoor zullen politiediensten die gegevens hierin geregistreerd hebben, doch ook andere politiediensten, ze kunnen consulteren*"¹⁶. Hieruit zou kunnen afgeleid worden dat de automatische onderlinge koppeling het uitgangspunt is, waarbij de toegangsprofielen per politiedienst of politie-entiteit worden bepaald. Het belang hiervan werd in de memorie van toelichting bij de Wet politieel informatiebeheer 2019 te berde gebracht in het licht van de ontwikkelingen van het concept *i-Police*, dat, in essentie, streeft naar een algemene en geïntegreerde koppeling van politieele gegevensbanken én deling van de politieele gegevens¹⁷. Maar zekerheid is er niet, temeer omdat in de richtlijn met betrekking tot de toegangsregels de regie voor de toegang tot de (lokale) gegevensbanken in handen ligt van de operationele verwerkingsverantwoordelijke, met name de korpschef van de politiezone, de commissaris-generaal, de directeurs-generaal en de directeurs bij de federale politie¹⁸. De vraag is trouwens of er geen tegenstrijdigheid is tussen enerzijds het *ipso facto* geautomatiseerd karakter van het begrip koppeling¹⁹ en anderzijds de vereiste dat deze koppeling subsidiair en proportioneel moet zijn²⁰. De noties subsidiair en proportioneel vergen in beginsel steeds een casuïstische benadering en afweging (cf. de vele voorbeelden van onderzoekshandelingen in het Wetboek van Strafvordering waarin deze noties zijn voorzien). Wat is er nog subsidiair en proportioneel aan de standaard koppeling van alle basisgegevensbanken van de hele GPI?

Het COC roept de stellers van de richtlijn op om zich hieromtrent te beraden.

14. De richtlijn houdt er rekening mee dat de basisgegevensbanken heel wat gegevens bevatten die niet gevalideerd zijn en dus de betrouwbaarheid van de gegevens niet gecontroleerd wordt of zelfs oncontroleerbaar is. Volgens de richtlijn moeten deze gegevens toch geconsulteerd kunnen worden in

¹⁵ De richtlijn, p. 2.

¹⁶ De richtlijn, p. 5.

¹⁷ Parl. St. Kamer, nr. 54-3697/001, p.

¹⁸ Zoals bepaald in rubriek "*V. DE PROFIELEN*" van de richtlijn. Ook onder de rubriek III.A ("*Algemeer*") wordt gesteld dat het in eerste instantie een taak van de leidinggevende is om ter zake de nodige schikkingen, opleidingen, instructies en ook controles te voorzien (2^e paragraaf).

¹⁹ Richtlijn, p. 2, onder II. "Begrip koppelen", 1^e paragraaf.

²⁰ Richtlijn, p. 2, onder II. "Begrip koppelen", 2^e paragraaf.

dringende gevallen en/of wanneer daarbij levensnoodzakelijk redenen voorhanden zijn. In dat verband worden in de richtlijn 4 maatregelen opgelegd met het oog op een kwaliteitscontrole van de gegevens in de basisgegevensbanken wanneer deze geconsulteerd worden door andere politiediensten dan deze die de gegevens in de basisgegevensbank heeft verwerkt, met name:

1) enkel de relevante gegevens in het kader van de politionele opdrachten mogen worden gedeeld, met uitsluiting van:

- gerechtelijke informatierapporten (RIR);
- rapporten bestuurlijke politie (RAR);
- vertrouwelijke rapporten;
- signaleringen van onderzoeken, en
- dossiers onder 'embargo' (art. 44/8 WPA);

2) er moet bij het consulteren duidelijkheid zijn over de validatiestatus van de gegevens in de basisgegevensbank. Interne nota's en gegevens die onder de AVG (titel 1 WGB) vallen, zijn niet toegankelijk;

3) er dient eerst, minstens gelijktijdig, een raadpleging van de ANG of andere authentieke gegevensbanken te gebeuren;

4) wat betreft de 'te nemen maatregelen' is de ANG enige bron.

15. Het COC heeft geen specifieke opmerkingen op de vastgelegde waarborgen, maar wijst er op dat de 2de en 3de waarborg alleen een effectieve bijdrage kunnen leveren aan de betrouwbaarheid van de gegevens indien deze tezamen worden uitgevoerd. De 2de waarborg zegt immers op zichzelf niets over de validatiestatus van de gegevens. Het COC stelt zich overigens nog wel de vraag hoe die duidelijkheid van de validatiestatus er in de praktijk uit zal zien nu de richtlijn daaromtrent niet verder in detail gaat. Door tevens de ANG te raadplegen krijgt de politieambtenaar wel (meer) zicht op de status van de validatie en dus de betrouwbaarheid (kwaliteit) van de gegevens. Met de verwijzing in de 3de waarborg naar "*andere authentieke gegevensbanken*" doelt de richtlijn op, onder andere, het Rijksregister. In de richtlijn wordt het voorbeeld gegeven van een telefonische aangifte van een (mogelijk) misdrijf waarbij de naam van de verdachte fonetisch wordt doorgegeven in welk geval eerst een raadpleging van het Rijksregister wordt uitgevoerd om de correcte identiteit van de betrokkene(n) te verifiëren. Wanneer eerst de ANG zou geconsulteerd worden bestaat het risico dat de betrokkene(n) onterecht als 'onbekend' verschijnt precies door een onjuiste of onvolledige opgave van de naam van de betrokkene. Hoewel het COC begrijpt dat deze werkwijze kan bijdragen tot een betere bescherming van de verwerking van de persoonsgegevens, en niettegenstaande de richtlijn verbiedt dat de politiediensten opzoeken kunnen doen zonder dat een wettelijke reden voorhanden is, is het van belang dat de raadpleging van de (andere authentieke gegevensbank) alleen kan uitgevoerd worden mits opgave van de specifieke reden, bij gebreke waarvan er technisch geen toegang tot die authentieke bron kan worden verkregen. Het belang van een goede afstemming met de richtlijn inzake de toegangsregels komt hier duidelijk naar voren.

C. De koppeling met of van bijzondere gegevensbanken

16. De richtlijn lijkt zich te beperken tot de regeling van de onderlinge koppeling van de basisgegevensbanken. Nochtans moet de richtlijn ook, wat in de praktijk het geval is, nadere regels uitwerken voor de andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben. Zo heeft de richtlijn geen specifieke aandacht voor de bijzondere gegevensbanken, waarbij de betrouwbaarheid, accuraatheid en operationele relevantie van de gegevens nog veel meer vragen oproept. Zoals in de memorie van toelichting bij de wet van 18 maart 2014 en de wet van 21 maart 2018²¹ werd gesteld mag de koppeling *“enkel gebeuren op basis van strikte beheersregels, rekening houdend met de doeleinden van de respectievelijke gegevensbanken”*²². Tenzij de stellers van de richtlijn in het licht van de opzet van artikel 44/4 § 2, 2de lid WPA niet wensen dat de bijzondere gegevensbanken (al dan niet onderling) worden gekoppeld – wat evenwel niet het geval lijkt – , dient de (onderlinge) koppeling van en met bijzondere gegevensbanken in de richtlijn te worden uitgewerkt. Minstens moet duidelijk in de richtlijn worden opgenomen welke categorieën (onderling) worden gekoppeld en welke niet (zie ook opmerking onder randnummer 11).

D. De koppeling met andere gegevensbanken

17. Daarnaast ontbreekt ook een regeling voor andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben. Het COC denkt hierbij aan de Kruispuntbank voor binnenlandse voertuigen (DIV), de gegevensbank van niet-gekeurde nationale voertuigen (GOCA), de gegevensbank van niet-verzekerde voertuigen (VERIDASS), de gegevensbank met buitenlandse nummerplaten van voertuigen (EUCARIS), de gegevensbank van gehuurde en geleasde voertuigen (RENTA) en het in de richtlijn als voorbeeld aangehaalde Rijksregister. Het zijn ongetwijfeld gegevensbanken die geen politionele gegevensbanken zijn maar geconsulteerd worden in het kader van de uitvoering van politionele opdrachten. Zo is de toegang tot het Rijksregister en de DIV wettelijk geregeld, terwijl de wettelijke regeling voor de toegang tot, bijvoorbeeld, VERIDASS en RENTA een open vraag is. In het licht van de voorgaande opmerking dient de steller van richtlijn ook hierin enige duidelijkheid te brengen.

In dat verband zal (in de richtlijn toegangsregels) ook voor deze gegevensbanken aandacht moeten worden besteed aan de toegangsregels (profielen), bijhouden van logbestanden (traceerbaarheid en bewaartermijn) en te nemen veiligheidsmaatregelen voor deze andere gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben.

18. Voor het overige heeft het COC geen specifieke opmerkingen.

²¹ Wet van 21 maart 2018 *“tot wijziging van de wet op het politieambt om het gebruik van camera's door de politiediensten te regelen, en tot wijziging van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid”*.

²² Parl. St. Kamer 2013-2014, nr. 53-3105/0001, p. 8 en nr. 54-2855/001, p. 28.

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de Politionele Informatie,

verzoekt gevolg te geven aan het gestelde onder randnummers 10 tot en met 17;

verzoekt voor het overige rekening te houden met de andere hogervermelde opmerkingen.

Aldus goedgekeurd door het Controleorgaan op de Politionele Informatie op 22 september 2020.

Voor het Controleorgaan,
De voorzitter,
(get.) Philippe ARNOULD